

Пише: Зорица Д. Марковић
уторак, 26 мај 2009 14:10

Протеклих дана представници Лекарске и Стоматолошке коморе Србије детаљно по медијима образлажу своје противљење увођењу фискалних каса у приватне здравствене установе. Између осталог, наводе да су за петицију против те мере, већ прикупили десетине хиљада потписа. Уредба Владе Србије о увођењу фискалних каса у приватне лекарске и стоматолошке ординације ступа на снагу 1. јуна ове године.

Нема ничег спорног у покретању петиције против фискалних каса. Легитимно је право лекара и стоматолога да, када то асоцијација којима припадају одлуче, користе и петицију као легално средство борбе за реализацију или одбрану неких права. Све би било у реду да петицију потписују они сами, лекари и стоматолози, међутим, петицију потписују пацијенти и то – када дођу на преглед у лекарску или стоматолошку амбуланту!?

Није ли то на први, други и сваки следећи поглед, груба манипулација, па чак и злоупотреба надређеног положаја лекара у односу на пацијента којег је невоља натерала да због болести дође по помоћ у амбуланту?

У којој мери се комунизам код нас “примио” и жестоко “ушанчио” баш у лекарској струци, феномен је који би могао бити предмет озбиљне социо-психолошког истраживања. На сву срећу, међу лекарима има и оних који су са обе ноге на земљи, реалност виде каква јесте, нису склони афектима, али се, нажалост, њихов глас слабо чује. На другој страни, овима за које је Броз још увек у пуној снази, па им партијска припадност дође као категорија “изнад свих” и који у недостатку јачих, често потезу веома климав аргумент “ми смо доктори”, неко од јунака култних филмова Душка Ковачевића мирно би рекао – “па, ко вам је крив”. Они још верују да они и само они, најбоље знају шта је за пацијента добро и онда када то нема никакве везе са лечењем. У њиховим главама још живи матрица према којој грађанин *мора* да прихвати, када то други одлуче, да свој мозак стави под “аренду” и прихвати да сноси последице “добровољне децеребрације”. Реч је о бруталном омаловажавању које савремена психијатрија назива – синдром “пасивна агресија”/ *passive aggressive*/ .

Уколико су фискалне касе кључни проблем српског здравства, онда нам се лоше пише.

Пише: Зорица Д. Марковић
уторак, 26 мај 2009 14:10

Да ли не знају, или су заборавили, тек још у септембру 2008. формиран је интерресорни одбор, у чији састав су ушли представници три министарства – финансија, здравља и трговине, који је, заједно са корисницима, припремио предлог Уредбе о увођењу фискалних каса у приватне ординације. Нико се током протеклих осам месеци није огласио. Слично се припрема за таксисте, који ће, према законском пропису, од 1. јануара 2010. морати да уведу фискалне касе, као што је свуда на Западу, а фискализација очекује и адвокате од 1. марта 2010.

Дакле, након осам месеци лекари и стоматолози су се изненада пробудили из зимског сна, десетак дана пре него што ће фискална каса постати законска обавеза и сад регрутују пацијенте да за њих потписују петицију!

Адвокати најављују некакве акције против каса, али не помињу клијенте и петицију. Међутим, између лекара и адвоката постоји суштинска разлика – адвокати су сви до једног, приватници. Државних и пола-пола, адвоката, нема. Код лекара је тешко растумачити да ли су приватници у државном поседу, најмљеници у приватном, мало државни, мало приватни, што је, по свему судећи, произвело и неку врсту кризе идентитета.

Пацијентима тек није лако. Од њих се очекују да плаћају, плаћају и плаћају, а сада имају и нову улогу – потписују петицију!

Питање се намеће само од себе – шта пацијент има од тога што ће неке увести, или неће увести касу? Он је не плаћа, а са рачуном који буде добио не може од заједничке републичке касе, коју он пуни обавезним доприносом, очекивати било какву накнаду, уколико одлучи да се лечи приватно. Зашто би потписао петицију? Није иницирао, ништа нема од тога.

(Не)комуникација у здравству

Један од озбиљних проблема српског здравства је, између осталог, лоша комуникација једног дела здравственог особља са пацијентима, где корисник никако да добије третман особе која зна шта хоће, која мисли својом главом, већ као особе која ништа не зна, ништа не разуме, *али мора све да трпи*. Осим што вређа људско достојанство,

Пише: Зорица Д. Марковић
уторак, 26 мај 2009 14:10

овакав став нарушава и основна људских права. Еклактантан је пример директора ЗЦ Краљево, који је недавно, када су, незадовољни третманом и исходом лечења, супруг и породица преминуле труднице затражили увид у медицинску документацију, одбио да то учини уз образложење да је реч о “службеној тајни”!? Одбио је документа да стави на увид и госп. Родољубу Шабићу, поверенику за доступност информација, који је по професији адвокат!!

Ни Лекарска, а ни Стоматолошка комора се тада нису огласиле. Понашање њиховог колеге изгледала им је О.К. Тако треба? Где несташе приче о Судовима части, “судијама судова части” (лекари?), лекарској етици, причи која је била главни аргумент за формирање комора?

Драматични случајеви Јелице Радовић, осамнаестогодишње девојке која је умрла након операције чукљева и петогодишње Ање Граховац, која је изгубила живот након баналне операције катаракте, постали су парадигма фаталних исхода лекарских интервенција које су државни доктору радили у приватним ординацијама. Најновији случај батинања рехабилитационог центра у Црној Реци, који је узбуркао јавност, као ретко када, лекаре је, мање – више, оставио равнодушним. Ни сада, као ни много пута раније, обе коморе, када пацијенти пате, када њихове породице трпе, мудро ћуте, проглашавајући себе ненадлежним.

Надлежни су за касе.

Остаје да нагађамо да ли би лекари и стоматолози пристали да ставе свој потпис на петицију коју би иницирали пацијенти, уз захтев да се процесуирају сви они који не раде савесно свој посао?

Ерго, касе, овога пута фискалне, кључно је питање српског здравства.

Што се пацијената тиче, њих увођење фискалних касе ни у чему не погађа. Нити губе, нити добијају. Зарадиће, то је бар јасно, произвођачи и продавци касе, приватне ординације имаће додатни непотребан трошак, пацијенти, због којих све и постоји су на нули. Засада.

Пише: Зорица Д. Марковић
уторак, 26 мај 2009 14:10

Једино – уколико се, можда, у другом кораку, јер реформа здравства још траје, планира интеграција приватног и државног здравства, онако како то одавно функционише у развијеним земљама, на шта, иначе, чекамо већ пуну деценију. У том случају, уколико на основу издатог рачуна у приватној ординацији, републичка каса здравственог осигурања прихвати да рефундира пацијентима средства до нивоа цене исте услуге у државном здравству, увођење фискалних каса има смисла.